

Guldalder er andet end smukke malerier

Af **Franck Petersson**

central@nordjyske.dk

Første halvdel af 19. århundrede er en rigtig spændende periode af Danmarkshistoriens åndsliv, af udvikling i kunsten, industrien, teknikken og den gradvise politiske drejning fra enevælde til folkestyre. Kasper Andersson har i bogen "Til Folkets Sande Gavn" formået som en edderkop i centrum af sit spind kan have følere ud til spindets fjerneste dele.

Som edderkoppen i sit centrum har forfatteren taget udgangspunkt i kongens, Frederik VI's, sygdom og helbredelse i 1833.

Kongen, der gennem en årrække havde haft problemer med sit helbred pga. dårlige luftveje, blev ofte udsat for betændelsesangreb. I 1822 og i 1833 var kongen kortvarigt men alvorligt syg.

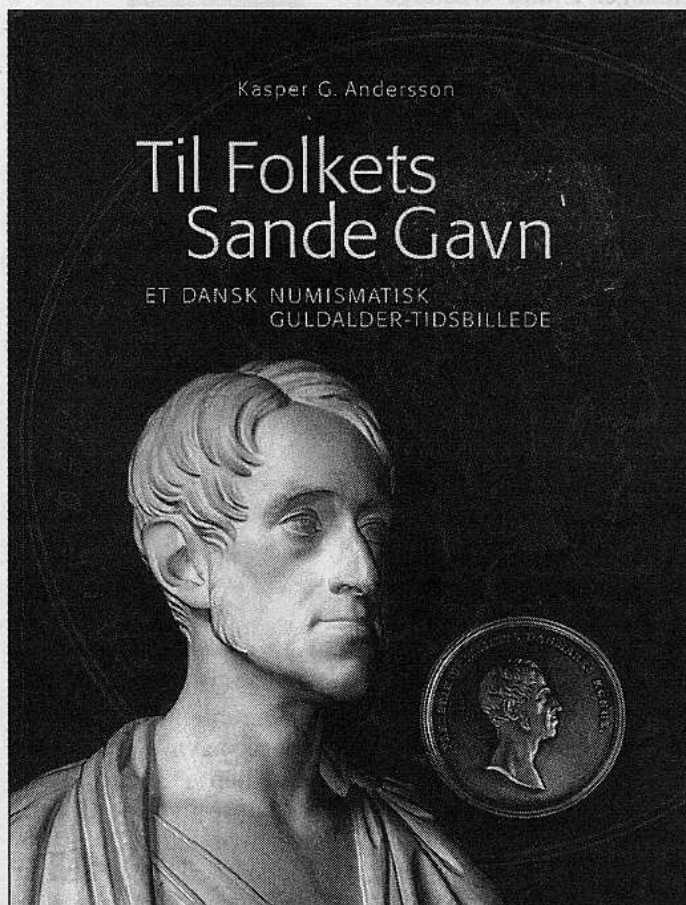
Han overvandt begge sygdomstilfælde, men frykten for kongen ikke ville overleve var stor. I begge tilfælde lod man fremstille en medalje i anledning kongens helbredelse.

Der fremstilledes mange medaljer i royale anledninger, men ikke ved overvindelse af sygdomme.

Det var borgerne, der i 1833 stod bag fremstillingen af medaljen, der dog først blev færdiggjort mere end et år senere. Hurtigere var svigerfar, Hertugdømmernes statholder, Carl af Hessen, med sin helbredelsesmedalje.

Denne var fremstillet af det platinlignende metal, Neu Platina, han som mangeårig alkymist nogle år tidligere havde fremstillet.

Med udgangspunkt i disse medaljer som edderkoppen i centrum af sit spind

En spændende og interessant bog af et Guldalder-tidsbillede set fra en anden synsvinkel end den vanlige. Forside med Thorvaldsen-buste og helbredsmedalje.

Medaljen, der efter mange ændringer, blev slået i glæden over konges helbredelse efter en alvorlig influenza i 1833. Den er fremstillet i legeringen Neu Platina og hvor Thorvaldsens buste af kongen danner forsidemotiv. Bagsidens motiv viser kvinde med murkrone ofre til Hyggæa foran et brændende alter med en æskulapstav.

formår Andersson med numismatikken som grundlag i en interessant og let læselig bog at beskrive det kul-

turelle liv i Guldalderens Danmark uden malere, men med andre kunstneres virke.

Mønt- og medaljefremstilling kræver også kunstnerisk talent. Det kræver håndværk, teknisk kunnen og bedre og bedre maskiner til fremstilling.

Bogen kommer omkring historien bag Neu Platina og anden alkymisme og om Danmarks eneste platinmønt, der i 1830 blev prøvefremstillet som en skuemønt samt om andre medaljer og mønter fra Frederik VI's tid.

Vi kommer også ind i pressens behandling, Udførelsen af medaljen, mænderne bag medaljen og den praktiske og tekniske udførelse af arbejdet – også med andre medaljer og mønter fra Frederik VI's tid.

Andersson behandler også det historiske omkring denne konge, der kom til at styre Danmark i 55 år. Først som kronprins og de sidste 31 år som konge. Hvordan denne konge kunne bevare sin popularitet, skønt han – ganske vist tvunget af stormagterne – i Wien 1814 indgik aftalen om at "bytte Norge" med svensk Pommern, der igen blev bytte med det endnu mindre og ubetydelige hertugdømme Lauenburg. Og derefter vende hjem til Danmark og blive hyldet derfor. Rigtig, som forfatteren er inde på, "inspirationen for den 10-årige Hans Chr. fra Odense" til i 1861 at skrive historien "Hvad Fatter gør, det er altid det rigtige."

Flot bog med mange illustrationer.

● **Kasper G. Andersson** "Til Folkets Sande Gavn" Et dansk numismatisk guldalder-tidsbillede. 110 sider, 225 kr. Dansk Numismatisk Forening.